

ELŐFIZETÉSI DIJ HELYBEN:	
Egész évre	6 frt — kr.
Félévre	3 frt — kr.
Negyed évre	1 frt 50 kr.
VIDÉKRE POSTAN KÜLDVE:	
Egész évre	6 frt 60 kr.
Félévre	3 frt 30 kr.
Negyed évre	1 frt 65 kr.
HIRDETÉSI DIJ:	
Egy oldal	20 frt.
Két oldal	10 frt.
Negyed oldal	5 frt.
Ezen felül minden hirdetésnél 30 kr. kincstári illeték fizetendő.	
Kivételes esetekben kedvezmény, többszöri hirdetésnél árlengedés.	

SZABADSÁG.

A „Szabadkai Közlöny“ után és helyett
kiadja: SZALAY LÁSZLÓ A. ügyvéd.

A szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII. kör, virág-utca 337. h. sz.,
hova a közlére szánt levelek és kéziratok intézendők.

Hirdetések felvételnek ugyanott.

A „Nyilttér“ sora 15 kr.

Negyed oldalnál kisebb hirdetésnél a térmérték tekintetbe vétele nélkül minden szó után 5 kr. számítatik.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap. Egyes szám ára 15 kr
Számanként kizárólag a szerkesztőnél vagy a lapkihordónál kapható.

Egy botrányral szaporodott hatósági közéletünk.

Megszoktuk mi azt Szabadkán, hogy a hatósági többség fejre fordított dolgokat is megteremt, ha egyesek érdekei ezt megkövetelik.

A legutóbbi közgyűlésen a Mamuzsits-Antunovits párt majdnem kiejtett egy konczot a kezéből, ha Kállay Albert a főispán kezét nem nyujt nekik a szabálytalanság elkövetésére.

A mint tudjuk a szt.-györgyi róm. kath. plebániái állásra pályázat lett hirdetve, melynek lejártáig csupán két pályázó jelentkezett. E két pályázó Báthory és Holecskay. Vidéki plebános már ez idő szerint mind a kettő, és kifogástalan magyar ember.

A hatósági pártnak nem akadt jelöltje, mert a fiatal búnyó papok nem tették le a szükséges vizsgálatot. A szt.-györgyi plebánia azonban olyan falat kenyér, mely után idősebb papok is két kézzel nyúlnak, ha arra alkalom adatik.

Mit tettek tehát?

A két bunyevác káplány, névszerint: Kuluncsics Pál és Mamuzsits Félix tanulni kezd s szerencsésen le is teszik a vizsgálatot, s a közgyűlés megtartása előtt pár nappal beadják kérelmüket ugyancsak mint pályázók, közvetlenül a városi közgyűléshez, s kéri megválasztatásukat.

És a hatóság böles fejei, élükön a jeles főispánnal kisütik, hogy ez a két új pályázó kérelme elfogadandó, mert ők arról nem tehetnek: hogy a szükséges vizsgálatot előbb ki nem állták. És hoznak egy közgyűlési határozatot, hogy ezuttal a választás nem ejteti meg, hanem újabb pályázat hirdetik, melyre azután a két új kapaszkodó fiatal pap is annak rendje és módja szerint folyamodhatik.

A pályázat szabályszerűen meg lett hirdetve, a pályázó két magyar pap kellő képzettséggel rendelkezik, s a kalocsai érsek választásra ajánlotta egyenlően mind a kettőt.

Mi jögon tehette tehát azt a közgyűlés, hogy a két magyar pap ellenében két bunyevác papnak adjon oly kirívó előnyöket a minőknek az országban nem akad párja?

Hiszen ha a hatóságnak ez az intézkedése meg áll, akkor minde hivatalnál történhetik hasonló kegyelem osztogatás, a mi azonban nemcsak törvénybe és szabályrendeletekbe ütökzik, hanem egy hatóság tisztességével sem egyeztethető össze.

Itt tisztán a kortes politika szerepelt. Kinyeret akarnak adni a rokonoknak addig, míg a hatalmon állanak, ha minjárt a törvényeket kell is darabokra tépni.

És Kállay Albert a főispán az ily törvényszegésekben vezérszerepet játszik.

Iát nem botrányos dolog ez?

Kíváncsiak vagyunk, mit szól e törvénykijátszáshoz a kormány, de mit szól különösen a biboros érsek, ha megtudja, hogy az ő ajánlatát a szabadkai hatóság sarokba vágta.

Nem hisszük, nem lehet elhinni, hogy ugy a kormány, mint az érsek e törvénytelen intézkedést szentesíttesse, de szomorú tényként kell konstatálnunk, hogy: „egy botrányral szaporodott hatósági közéletünk.“

Törvényhatósági közgyűlés.

Szabadka szab. kir. város törvényhatósága 1889. évi június hó 26. napján d. e. 10 órakor a „Pest város“-hoz címzett szálloda nagytermében tartotta évi rendes havi közgyűlését a következő tárgysorozattal:

1. Polgármesteri jelentés a közigazgatás 1889. évi május havi állapotáról.
2. Miniszteri leirat az erdőfűst fizetésének felemelése tárgyában.
3. Miniszteri leirat a tűzrendészeti szabályzat felsőbb jóváhagyása tárgyában.
4. Tanács javaslata Zólyomvármegye közönségének átiratára, szenvedő váltóképesség korlátozása czéljából, a képviselőházzal intézett feliratok tárgyában.
5. Tanács javaslata Ungvármegye közönségének átiratára, vármegyei tisztviselőknek nyugdíjalap-járulékokkal terhelt fizetéseikre az adómentességi kedvezmény kinyerése iránt a képviselőházzal intézett feliratok pártolása tárgyában.
6. Tanács javaslata Zólyomvármegye közönségének átiratára az általános szenvedő

váltóképesség korlátozása czéljából szükséges törvényhozási intézkedések iránt a képviselőházzal intézett feliratok pártolása tárgyában.

7. Tanács javaslata Beregvármegye közönségének átiratára a magyar honfoglalás ezredéves ünnepének megtartása iránt Magyarország kormányához intézett feliratok pártolása tárgyában.

8. Tanács javaslata 9961/889. számú miniszteri leiratra a szabadkai izraelita iskola segélyezése esetleg átvétele tárgyában.

9. Tanács javaslata a városi gimnáziumnál üresedésben levő rendes tanári állás mikénti betöltése tárgyában.

10. Közigazgatási bizottságnak átirata, melylyel a közigazgatási bizottsági ülésről igazolatlanul elmaradt bizottsági tagok névsorát átteszi.

11. Tanács javaslata mérnöki hivatalnak jelenlése a palicsi hidegfürdők átalakítására felhasználható faanyagok tárgyában.

12. Tanács javaslata a zentai vasut számára szükséges földterület átengedése tárgyában.

13. Tanács javaslata a szomszédos vilákból Palics-parkba vezető gyalog bejárók használata iránt megkötött egyezség jóváhagyása tárgyában.

II.

14. Szt. Györgyi róm. kath. plebániái állás esetleges betöltése.

A még ezután beérkezendő s a főjegyzői hivatalban megtekinthető tárgyak.

* * *

E tárgysorozatra két megjegyzésünk van. Először az, hogy a helyettes főjegyző nem gondoskodik idejekorán annak összeállításáról és így a nagy közönség a lapok útján értesítve a közgyűlésen előadandó ügyekről csak akkor van, ha a lapoknak

TÁRCZA.

A zóna-tarifa.

(Tragikomikus kép a közel jövőből)

Ez a nagy napi esemény. Fejtörést okoz ostobának, lángésznek egyaránt, csupán „az erély“ pihen babéraján, mert „szent meggyőződése“, hogy nagy művet végzett.

Nincs okunk — különösen a kánikulában — a „nagy mű“ horderejét kétségbe vonni, tegyük ezt a kétkedők, okoskodók avagy számszámoló (értsd: statisztikusok), mi csupán igazi demokratához illően az utazóközönség érdekeivel óhajtunk foglalkozni, a mi tudvalevőleg manapság még meglehetősen — másodrendű kérdés. Mert hát könnyű a vonatnak „menni“, ha van jóravaló masinista, ki a „gőzöst igazítja“, de mit csinál azalatt a III. osztályu utas, ki a kalauz ur ő méltósága tapintattal „eligazított“ — hering módjára?

Hja! a kalauz nem demokrata, de nem is lehet az, ha annyi szakasz felett kell ügyelni. Szent áhitattal őrszi a női szakaszt, hogy oda kíváncsi férfi be ne tolkodjék, a nem — dohányzók részére külön szakaszt kell fenntartania, aztán tartalékba — nem „kell“ hanem „szokott“ — tartani oly szakaszt is, hová az indirekt adót fizető utasokat helyezi el második csöngetés után, és végül marad a „mindenes“ coupé oly utasok részére, kik csupán az államuak fizetnek adót és annak is azért — mert muszáj.

De csitt! jön a kalauz a jegyeket átlukasztani. Az I. osztályu utast ekkép szólítja meg: „kérném szépen — vagy kérem alásan — a jegyet.“ A II. osztályu utazótól emigy kéri: „szabad kérem a jegyet.“ A III. osztályu czibil-bagáznak pedig odaszól: „a jegyet kérem“ — „kérem a jegyet!“

Ezen nagyfontosságú procedúra után kezdődik a kényelembe való helyezés — de csak ugy, ha lehet. Az egyik kabátját teszi feje alá és 15 szögnyi testhajlás mellett iparkodik elaludni; a másik hátradől a kemény támlányra és ülve kísérti meg az alvást; egy harmadik utazó bajtársának vállára hajtja fejét és álmodozik otthon lévő puha ágyról; egy paraszt a földre teríti ki subáját és néhány pillanat múlva már iszonyuan hortyog.

A társalgás mindinkább lassubbá válik, a vonat zökögésének deprimáló hatása alatt elalmosodunk, a pipa, szivar, cigarettá füst egyvelege köhögésre ingerel, a ventilátorok váltakozva nyílnak és csukódnak, a levegő sűrű és majdnem elviselhetetlen lesz — vannak szerencsés természetű utasok, kik ezalatt elaludtak, de vannak, kik epedve szívják magukba a friss levegőt a legközelebbi állomásnál és le kell mondaniook az alvás szükséges élvezetéről.

Különbben amióta a IV. osztályt becsüntették — még ma sem sikerült nekem az indító okokat megérteni — azóta a III. osztályból — XIII. osztály lett. Azon utazik paraszt, drótosító, kiskereskedő, obstitos, iparos, házaló stb. . . és ebből könnyen képzelhető az itt folytatott társalgások, melyekről csak gyorsírástati jegyzetek nyomán volna érdemes írni, mert másképp erről hű képet nyujtani nem lehet. A társalgás kezdete különben igen köznapi és ártalmatlan.

„Hová tetszik utazni?“
Ezen semminek látszó téma kifejlése vezetett a párisi kiállításra, a politika terére; a második állomásnál Szerbia belviszályáról értekeznek, míg a következő állomásnál már a baromfi magas ára képezi a beszéd tárgyát. De olykor trágár téma is lábra kap, a mikor a jelenlevő női utasok vagy alvást színelnek vagy az ablakon kinéznek.

A végállomásnál minden felejtve van, megbocsátottunk a kalauznak, amiért annyi utast tuszkolt egy szakaszba, hogy az alvás teljes lehetetlen volt, ásítózunk, nyujtózunk, ropogtatjuk ujainkat, rendbe szedjük magunkat és podgyászunkat (némelyiknél fordítva áll) azután türelmetlenül iparkodunk a goosz kalitkából kiszabadulni, hogy a reánk várakozók elé siethessünk.

Mily változást fognak a „rendszabályok“ szenvedni és milyen lesz az utasok kényelme (!) a zónarendszer uralma alatt — ehhez csupán kis phantázia kell.

Első sorban a nők — Irányi bátyánk erélyes közbelépése folytán — a III. osztály „mindenes“ szakaszából ki lesznek zárva. No ez helyes is, mert amugy is „sokat tud“ a mai nő.

Minden állomásnál a III. osztályu vartermekben ilyetén táblák lesznek kifüggesztve:

Az utasok figyelmeztetnek, hogy a kupéba való lépés előtt füleiket vattával bedugaszolják és hogy a „kényelmet“ semmi esetre magukkal ne vigyék, miután a felesleges podgyász számára a kocsi hely nem adatik.

A panaszkönyv eltöröltetik, ami igen természetes, mert ily felette olcsó menetdíjak mellett semmitéle panasznak helye nem lehet.

A kalauz belépésekor az utazó közönség felállással tiszteleg és csakis a jegy kellő átlukasztása után ilhet le ismét — szomszédjának a hátára.

Az egyes szakaszokban elhelyezendő utasok száma tizenhatra felemeltetik, de szükség esetében ezen szám megkétszerezesíthető. Ejnék idejében az alvás szigoruan tiltatik.

Télen a vonatok fülése redukálendő lesz, szabadságában állván azonban minden utasnak — ha fázik — körmébe fujni.

A rengeteg olcsó menet-díjakra való tekintettel meghagyatik az összes kalauzoknak, hogy a zóna-rendszer tartama alatt a vonat indulását az eddig szokásban volt „menet“ helyett, ezentul „had menjen!“ kiáltással jelezzék.

Kézi podgyások a waggon tetején lesznek elhelyezendő, az erre szánt eddigi helyek — utasoknak fenntartandók.

Kéjvonatok többé inditva nem lesznek, miután „kéjutazás“ az igazgatóság egyáltalában beszűnt.

Menet-térti és közutazási jegyek nem fognak kiadni, kétséges ugyanis, hogy az ily jegyet váltó utas élve érkezik-e meg és így visszautazhat-e ma'd a kiindulási állomásra.

Agyonyomtatás, fulladási tünetek, ájulási rohamok stb. beálltával az „orvos“ feliratu rugó megnyomandó, mire a vonathoz rendelt orvos a vész színhelyén — a vonat indulása közben is — azonnal megjelenik, az orvosi segély igénybe vételért 50 kr. díj azonnal lefizetendő.

Nem akarom ezen sorozatot folytatni, mert különben komolyan veszélyeztetném az „erélyes miniszter“ művét, de felebaráti szeretetből tanácsolom az utazni szándékozóknak, hogy előbb csináljon végrendelést, ajánlja lelkét Isten kegyelmébe, menjen töredelmesen győni és csakis aztán vegyen magának bátorságot zóna-tarifa mellett — III. osztályon utazni.

Munkácsi,

szerkesztői, vagy azok megbízottjai óraszámra utána nem járnak. Második megjegyzésünk pedig — ami még fontosabb — az, hogy életbevágó kérdéseket csak úgy előtérnek a közgyűléseken anélkül, hogy azok a tárgysorozatban jelezve volnának.

Igaz ugyan, hogy a tárgysorozat végére odaszúrják azt a sort, hogy: „a még ezután beérkező s a főjegyzői hivatalban megtekinthető tárgyak“, azonban rendszerint nem vesznek fel olyan érdekesebb tárgyakat sem, amelyek nem beérkezők, hanem már be is érkeztek s ott fekszenek valamelyik tanácsnok asztalán anélkül, hogy a főjegyző tudna felülről valamit. Tehát az a sallang, hogy a főjegyzői hivatalban a tárgyak megtekinthetők, valótlan, mert a főjegyzőnél közgyűlés előtt az elintézendő tárgyak összessége nincs deponálva.

Ami a legutóbb lefolyt közgyűlést illeti, népességre nagyon meglátszott rajta, hogy következnek a kánikula, mert bizony alig volt ott a bizottsági tagoknak egy negyed része.

A közgyűlés szokás szerint a polgármesteri havi jelentéssel kezdődött, melynek leírása után Szalay László indítványozta, hogy tekintettel az ország egy részét elözönlő hernyó, sáska s egyéb kártékony rovarokra, mivel azok már a szomszéd szegedi határt is pusztítják, utasítsa a közgyűlés a városi tanácsot, hogy ez Szeged város példájára alkosson e rovarok irtására vonatkozó szabályrendeletet s azt mielőbb terjesztesse a közgyűlés elé, mert könnyen megeshetik, hogy a sáskák néhány nap alatt határunkba is bevándorolnak.

A közgyűlés ez indítványt elfogadta s miután városunk gazdaközösségét a „sáskaugy“ nagyon is érdekli, tanácsosnak látjuk bemutatni Szeged város ez irányban szabályrendeletét, mely az ottani közgyűlésen e hó 21-én lett a sáskákra vonatkozólag is elfogadva.

A rendelet szövege a következő:

1. Minden birtokos vagy bérlő tartozik évente márczius hó végéig szántóföldjén, legelőjén, kaszálóján, szőlőjében és kertjében öszről maradt hernyófészkeket és tojásgyűrűket leszedetni s azokat tüzeszélre alkalmat nem szolgáló módon elégetni, köteles továbbá évközben is bármikor jelentkező hernyókat és hernyóhalókat azonnal leszedetni és megsemmisíteni; a sáskákat és más kártékony rovarokat pedig a hatóság utasítása szerint elpusztítani.

2. §. A városi rendőrség tartozik őrködni a fölött, hogy a hernyók, sáskák és egyéb kártékony rovarok irtása az illető lakosok vagy határbeli birtokosok által szigorúan teljesítessék, mi ha kellő időben nem történnek, a rendőrség intézkedik, hogy azoknak irtása a mulasztó terhére és költségére eszközöltessék.

Hogy azonban a rendőrség feladatának kellőképen megfelelhessen, a szőlős gazdák, városi kerteknél pedig a szomszédok eme szabályrendelet szigorú ellenőrzésére felhívandók, egyszersmind a külterületi rendőrség szoros kötelességévé tétetik, hogy az észlelt mulasztásról a kapitányi hivatalt haladéktalanul értesítsék.

Kapitányi hivatal a polgármesterhez legkésőbb április hó végéig évente jelentést tenni tartozik arról, hogy mennyiben hajtott végre a szabályrendelet rendelkezése.

3. §. A rovarok és hernyók irtását tetemesen elősegélyező éneklő madarak lövöldözése, vagy fészkeik és tojásaik pusztítása minden időben szigorúan tiltatik s a tetten kapottak a vadászati törvénynek vonatkozó rendelkezéséhez képest büntetendők.

4. §. A helybeli iskolások által a népiszkolai tanítóknak komoly kötelességévé tétetik, tanulóikat a rovarok és hernyók szaporodási s petéik fellelhetési módjáról kellőleg tájékoztatni nemkülönben őket az éneklő madarak hasznosságáról idejében felvilágosítani, mundekekre nézve a vizsgálatok alkalmával az iskolászeki tagok az e tekintetben nyert oktatás sikeréről tudomást szerzendően, az elért eredmény iránt a városi tanácsot értesítendik.

5. §. Kapitányi hivatal tartozik jelen szabályrendeletet évenként kétszer és pedig február elején és november elején a város belterületén a széképület és templomok előtt, a külterületen pedig a tanyai rendőrség útján a legnagyobb nyilvánossággal közzhírré tétetni.

6. §. A ki ezen szabályzatban foglalt intézkedéseket a hatóságnak s illetékes hatósági tisztviselőknak jelen szabályzat keretén belül értelmében kiadott határozatait, utasításait be nem tartja, a kihágási törvényben foglalt eljárás előrebocsátásával 2 frittól 50 frittig terjedhető és a városi szegényalap gyarapítására szolgáló pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén pedig 5 napig terjedhető elzárással büntetendő.

7. §. Amennyiben a jelen szabályrendelet ellen történt mulasztás miatt a hatóság valamely munkálatait a muladékos fél terhére eszközöltetni kénytelen lenne, az ezzel

kapcsolatos költségek beszerzése közigazgatási végrehajtás útján történik.

8. §. Kihágások elbírálásán elsőfokban a rendőrkapitány, másodfokban a városi tanács, harmadfokban a m. kir. belügyminiszterium bíraskodik. — Midőn azonban a kérelem veszélyes jár, jogosítva van a hatóság a felelősséget a hozott ítéletnek melérendelkezéseire nézve birtokon kívül elfogadni az asetre, ha e körülmény a felelősséget határozat szövegében kikötött.

9. §. Jelen szabályrendelet 1889. évi hó -án lép életbe. Miről is a város közönsége tudomás, mihez tartás és szoros alkalmazkodás végett ezennel értesítettik. Kelt ott.

A tárgysorozat legnagyobb részben egyszerű tudomással intéztetett el, csupán a zentai vasut számára szükséges földterület átengedésének kérdésénél történt névszerinti szavazás, mely azonban eredménytelen maradt, mert a kellő számú bizottsági tagok jelen nem voltak.

A palicsi közúti vasut kezdeményezői azon kérelmekkel, hogy a város támogassa a vállalatot, elutasították.

Irodalom.

Az „Eredeti Magyar Daltár“

Hoós János által szerkesztett és kiadott magyar zeneszerzők eredeti műveit tartalmazó zenemű-folyóirat III. évfolyamának 5. füzetét vettük. A füzet igen érdekes zeneműveket közöl. Nevezetesen van a füzetben két terjedelmes és nagy gonddal irt műdal: „A hárfá eredete“, dr. Szölly Attilától. A másik: „Mélyen mint a Duna medré“, Gail Ferenc zenede-igazgatótól. Mindkét dalt a művészi kidolgozás jellemzi, s végül tartalmaz egy könnyebb modorban irt népdalt Hoós Jánostól Tompa Mihály „Kicsi madár a pacsirta“ kezdetű szövegére. A melléklet jelenleg is igen gazdag, amennyiben 8 gyermekdalt hoz, amelyek iskolai dalokul is a legcélszerűbben használhatók föl. A paróliára méltó zenemű-folyóirat előfizetési ára: egész évre 6 fitt, félévre 3 fitt. Előfizethetni bármely könyvtar útján és a szerkesztő-kiadóul Déván (Hunyadmegye).

Közgazdaság.

(A kölcsönös tűzbiztosítás.)

A gazdák és paraszok szövetségénél, valamint egyes szövetségi tagoknál nagyban folynak az aláírások, azonban az egyesület az ideig még mindig nem alakulhatott meg és ha az aláírások s illetve beiratások tömegesebben nem történnek, úgy a végleges megalakulás még huzamosabb ideig elhúzódhatik.

Sokakat visszatart a beiratásoknál az, hogy házuk biztosítva van már bizonyos időre. E körülmény senkit se tartson vissza, mert azért beiratkozni lehet és szükséges a biztosítás addig, míg az előző biztosítás határideje le nem jár, hogy az intézet az alakulásra szükséges intézkedéseket előre már megtehesse.

Nem győzzük eléggé ajánlani minden takarékos és előrelátó gazdának a gyors beiratkozást. Hiszen alig van városunknak lakósa, a ki házát ne biztosítsa. A biztosítás után esedékes összeget visszafizetetlenül adjuk ki minden évben a szövetségnek. Kölcsönös tűzkar-biztosításnál pedig mindenkor a saját tőkéjét fogja képezni az illetőnek az általa fizetett összeg.

Főhívjuk tehát mindazokat, a kik az értelmesebb osztályhoz tartoznak, lapokat olvasnak és érdeklődnek, hogy az eszmét edes mindannyiunk érdekében ismeretesek a köznépél is.

A pénteki hetipiaczon elég élénk forgalom mutatkozott. Terményekből sok került elő. A gabnaféléknél lauya iránylat mellett a kínálat és kereslet gyenge volt. Az árak hivatalosan jegyzékeltettek. Buza: 650—680. Rozs: 480—490. Kétszeres: 560—570. Árpa: 490—520. Zab: 460—470. Tengeri: 410—430. Gyapju minőség szerint mm. 74—80 fitt. Széna kötetlen mm. 260. Éő sertés kilonként 42 kr. A baromvásáron a cigányok rosz gabéikkal zajos csere-berét csaptak, különben számba vehető jószág kevés került elő. Hal közepesen, baromfi termédek sok.

Vetéseink állása. A hétfői, keddi és tegnapi esők a tavaszi vetéseket buján fejlesztik. Zab, tengeri és egyéb kapás növények bő aratásra adnak kilátást. Az aratás a homokos talajú földeknél már megkezdődött. Rozs meglehetősen az árpa azonban mindenütt rosz. Buza sokkal kevesebb lesz mint tavál, a rozsdá jóformán kárt okozott benne. Szőlő szürethez még mindig nagy reménnyel vagyunk.

CSARNOK.

Jellemvonások az európai nemzetekről.

(Folyt. és vége.)

A brit szigetek népeiről dr. Scholtz említett művében ezeket írja:

„Az angol nép általában véve erős népfaj, nagy hajlammal a kényelmes háziasság iránt. Jellemvonása az önállóság és a szabadság szeretete. De az előbbi gyakran elzárkózottságot szül, az utóbbi őket más népek megítélésében elbizakodottá s kíméletlenekké teszi. Mióta Anglia iparállam lett, megszünt ott is a régi kedélyesség, meg azon vallásos benső vallásos erület, mely a régi angolokat külsőleg is jellemezte. Most az angol csak az anyagi hasznot nézi minden magasabb eszményi czél mellőzésével, csak meggazdagodásra törekszik; tudomány és művészet legfőbbjénél csak annyiban bír értékkel, a mennyiben anyagi hasznot hajt s a régi intézmények iránti pietás is csak üres forma lett, a belső hiányok és üresség takargatására.

A skótoknál a nemzetiségi erület napjainkban is elég éber s tiltakozik az angolokkal való azonosítás ellen. A skót minden szegénysége mellett fennhőjázó s nagy előszeretettel őrzi hazája szep multjának emlékeit. Bár szegényebb mint az angol, de annál műveltebb és nagy előszeretettel viseltetik a tudomány és művészet iránt.

Az irek jellege sok ellentétesnek látszó sajátjagot egyesít magában, nevezetesen: az ir könnyelmű, jószívű, könnyen haragra lobbanó, de engedékeny, barátságos; hű, de változékony; szegény, de adakozó; a nélkülözéshez szokott s a mellett ital- s ételben mértékelen; konyhájában vendégszerető s utolsó falatját is a nála segítséget keresővel megosztani kész. Azonkívül tanulmányos, tudományos, leleményes — mindazonáltal tudatlan és babonás, alattomos s a bárgyuságot mesterileg utánozó. Egyes dolgok kivételében bámulatos ügyességet és szorgalmat fejt ki — de alapszabán tuanya, rest s az állandó folytonos munkálkodást meg nem szokhatja.

Szellemi műveltség tekintetében a szigetország lakosai közt tehát legműveltebbek a skótok, legelhangyaltabbak az irek. Az angol arisztokraczia és a vagyonosabb középosztály a műveltség magas fokán áll, de az angol köznép a legsötétebb tudatlanság áldozata.

Svéd- és Norvégország népe testalkatára nézve izmos, erős, munkabíró emberek. A lakosság mértékletes és egyszerű. Jellemükre nézve: vallások, becsületesség és a felsőség iránt engedelmeskedők. Különösen a norvég élénk, vigkedélyű, vendégszerető, bátor, sőt merész, hazáját szereti. Arnyoldala: a szesz italok túlságos szeretete s a babonáság. A svéd nép szellemi tehetsége igen nagy, éles elme, tiszta ítélet s mély vizsgálódó gondolkozásban nyilvánul. Hazájuk dicső multja őket most — midőn Svédország 2-od rendű állammá sülyedt — üres kérdőöklöké teszi.

A dánok nyelvük után a skandináviai germán törzsek egyik ágát képezik, szintén munkabíró nép s edzett faj, — de kevélykedésre s elbizakodásra hajlandók.

A német birodalom lakóit kiválólag kitartó szorgalom jellemzi; a német kevésbé éri be s czéljait szívós kitartással igyekszik elérni. Jellemre nézve az északi és déli németek közt lényeges különbség észlelhető; amaz inkább magába zárt, barátságatlan, egyhangú, az utóbbi nyílt és bőbeszédű s barátságos; amaz kevély s különösen az újabb időben pöffeszkedő s visszataszító modoru, az utóbbi szerény s idegenekhez is szívesen ragaszkodik. A csendes családi élet és kényelmes otthonosság szeretete mindenütt feltalálható.

A belgák a szintén kiváló szorgalom jellemzi s csak ennek tulajdonítható, hogy Belgium nem éppen jó minőségű földje daczára, kertté van átalakítva. A nép vallásos és szabadság szerető.

Hollandia városbeli lakosságánál a kereskedelmi hajlam nagyban van kifejlődve, a vidéki lakoságnál a mezei magány szeretete. A hollandusokat kizárólag a tisztaság szeretete jellemzi úgy a házban és annak berendezésében, mint ruházatában is.

A svájci ember kitartó szorgalom és mély vallásosság által tünik ki; a természeti erővel való harc edzi erejét, fokozza leleményességét, mely utóbbi azonban különösen oly helyeken, hol a természet szépségei által odavonzott idegenek nagyobb számmal jelentkeznek, gyakran túlságba csap át s az idegenek tisztességes kifosztására van irányozva.

A francia, nemzetét önértzetesen „la grande nation“-nak nevezi s méltán. A haza, becsület, dicsőség (gloire) fogalmai bámulatos gyűjtő hatást gyakorolnak a francziára s rája nézve niucs megalázóbb, mint mikor valaki gyávanak nevezi. S nemcsak a háboruban hágy e nemzet, nagy az a béke műveiben is. Gyors fellégás s még gyorsabb kivétel jellemzi őt az ipar terén; a francia amellelt

a csinos forma embere, a francia divát éppen tetszetős formájánál fogva irányadó egész Európában. s amint iparczikkeinek tetszetős formájával győz, úgy győz egész külsejével, modorával és társalgásával.

A spanyol külsejére leginkább barna és szép testalkatú; itálban, ételben fejlett mértékelen. A spanyol nemes egyik legjellemzőbb vonása a nemzeti büszkeség, de található az, bár kisebb mértékben, a köznépél is, mely még most is azt hiszi, hogy Spanyolország pusztá megnevezésénél is a föld összes népei remegnek. Mivel a spanyol kevéssel beéri s azt a kevés szükségletet, amire szorul, könnyen beszerezheti, nem szeret nehéz munkába fogni, mely nézete szerint a barom- és a teherhordó feladata.

A portugálok külsejükre többnyire alacsony természetűek és barnák, egyik nemzeti gyöngeségük — bár történelmileg könnyen megmagyarázható — a spanyolok elleni végzetlen gyűlölet.

Az olasz jószívű, de könnyen hevülő; beszédjét élénk tagléjéssel kíséri és szinte arczáról leolvashatni belső érzelmeit; szeretetben és gyűlöletben egyaránt szenvedélyes, könnyen haragra gerjed s boszujá ki-elégítéskor nem igen válogat az eszközökben.

A Balkán félsziget népei közül: a mai Görögország lakosai részint görögök, a régi hellének elkorcsosodott utódai, részint elgörögösített albánok és szlávok. A görög népet gyors fellégás, a szép iránti fogékonyság és a szabadság szeretete jellemzi; arnyoldala: képezik az árnyosság, a viszálykodás és pártoskodás, mely az ország felvirágoztatását nagyban hátráltatja.

A török fatalista alapjában komoly s még tréfára is csak ritka és kivételes esetben hajlandó; a szegények és elhagyottak iránt jószívű, ebből még a rabslolgak és állatok sincsenek kizárva. A hábo uban vitéz, bátor és kitartó s a lehető legkevesebb szükséglettel beéri.

Szerbia lakosai a délszláv törzshöz tartoznak; testalkatásukra nézve többnyire magas növéstűek, szabályos arczal s barna hajzattal. A szerb nép munkabíró s szellemi tehetségére nézve a délszlávok között az első helyet foglalja el. Jellemük arnyoldala: képezi az alattomoság és ravaszság.

Rumánia lakosága oláhokból áll. Az oláh testalkatára nézve nagyobbára köp-czős, vállas, csontos, jószívűség és vig kedély jellemzi. Szereti a táncot és éneket, de testi erejét éppúgy, mint szellemi tehetségeit is, nem szereti használni.

A bolgárok a műveltség alacsony fokán álló nép; műipair és kereskedelemről itt még alig lehet szó, a kevés szükségletet ismerő lakosság följét művel s kevés állatállományt őrizi.

Montenegro lakosai, kik magukat csernagoraczoknak nevezik, termetes, erős hegyi törzs, de műveletlen és vad; nemcsak a harcban, de a harc után is vérlázító kegyetlenséggel tölti boszuját a kezébe került élő és holt ellenségeken.

HIREK.

Lapunk jelen száma a mai ünnepe miatt egy nappal korábban jelenik meg. Az előfizetések szíves megújítását s a napokban szétküldendő nyugták beváltását kérjük. Vidéki előfizetőink a pénzt utalványon küldhetik.

Eskütvő. Néhai Vojnic hajdu László szép és kedves leányát Katalint, e hó 23-án vezette oltár elé a Szt.-Györgyi templomban Tumbász Loketic József jómódu gazdának Lázár nevű fia. Mindkét örömszülőök házában a vigalom fesztelentül tartott két napig.

Hymen. Müller Samu polgártársunk kedves és bájos leányát Janát eljegyezte Schwarcz Lipót kataszteri hivatalnok.

Házasság Dulics Antal nagygazda fia Tamás, hétón esküdött örök hűséget Sztipics Lázár értékképviselő unokája Sztipics Fábán kedves leányának Juliának. A násznagyi tisztet Vujkovic Czvin Lukács értékképviselő és Gabrics Alajos birtokos teljesítették.

Polgármesterünk bogaraskodik. azt hiszi boszanthatja ő is a helyi lapokat, ha azok borsót törnek orra alá. Megöltötte a rendőrségnek, hogy a közérdeklő híreket kiadja. Minden városban, Budapesten is a rendőrség naponként beküldi az összes szerkesztőségekhez a történetek hű lajtrómát, nálunk pedig beültetik. De kérdjük: helyes dolog-e ez? Nem. Az újdonság kiböngész mindent s ha aztán téves információja van, ha ott is a hatóság mulasztását hozza fel egyes rendőri esetekben, ahol az nem hibás, köszönjék ennek a polgármesteri okos intézkedésnek. A rendőrség kell, hogy nyílt könyv legyen a lapok előtt, ahol alapos leírását kapjuk az egyes eseteknek. De jól van ez így is, megleszünk mi a polgármester keze nélkül is.

Mamuzsits Agoston a legutóbbi közgyűlésen fölélegesen mondotta a palicsi villatulajdonosok azon írásbeli nyilatkozatát, hogy a bejárókat a város tulajdonának elismerik. Egyébként, — így végé beszédét, — ha már meg van, legyen, se árt se használ mint a szentelt viz. Erre aztán a mi képviselőnk a szőlő megfenyítését kérte, hogy gúnyt űz a vallásból, de a főispán azzal ütötte el a dolgot, hogy: körösi szentelt vizet értett Mamuzsics Agoston. Erre már Gálly is oda szót, hogy szabadkai szentelt vizről volt szó, s a szentelt viz miatt még megkereszelik egymást obytinárjaink, ha Mamuzsics Agoston ki nem jelenti, hogy minden melléggondolat nélkül ejtje ki a szavakat, mert nem akart senkit.

Az érettségi vizsgálatok közs. főgymnáziumunkban Fehér Ipoly tankerületi főigazgató elnöksége alatt, a múlt szerdán és esztendőkor tartattak meg. A jelentkezett 13 tanuló közül: 5 jól érettt, 4 pedig egyszerűen érettnak nyilvánított. Négy tanuló pedig egy-egy tárgyból két-háromulva teendő feladatok vizsgálatára utasítottak.

A palicsi csanakok készülnek. A jövő télen lehet vitorákat alkalmazni rájuk s jégvitorá-versenyi rendezünk. Lesz 16—17 darab. Már fenseny kezdtek valamennyit. Mi nem hisszük, hogy nyári csanakázásra vannak szánva, mert ha a hatóság azt akarná, akkor elkészíttette volna a télen s már hetek óta ki volna a közhatalomra a tóparton.

Körözés. Magzatelhajtás büntetével vádolt Tumbász Marcella, ismeretlen helyre távozván, megkeresettnek az összes bíróságok és hatóságok, hogy nevezett területükön nyomoztatni s felfalás esetében ezen kir. törvényszék elé kísértetni sziveskedjenek. Személyleírás: születési helye ismeretlen, 25 éves, r. kath. hajadon, család, nagysága alacsony, szeméi barnák, szemöldöke barna, orra rendes, szája szabályos, fogai épek, alfa kerek, különös ismertető jele: himnóhelyes, nyelvismereete magyar és dalmát, ruhazata pörös. Szabadkai kir. törvényszék.

Lefoglalt szerb emlékérmek. Újvidékről írják lapunknak: Aleksivics, újvidéki kereskedő, a Ravaniczán rendezendő régő-mezői emlékünnep alkalmára emlékérmeket veretett. Az újvidéki rendőrség tegnap kétszer darab emlékérmeket lefoglalt.

Rejtélyes rablógyilkosság. Kócsy László 18 éves juhász, elment Kelebiára nagybátyjához Kócsy Mitóhoz segédkezni a kukoricza kapálásban, s ott dolgozott d. e. 11 óráig. — Amint samarizán hazafelé halogott és az egyik dűlőn uton keresztül akart menni, a kelebiái réten ávezető hidon ismeretlen tettes által fölbölvetett. A gyilkos ezután a hulát 4—6 lépésre bevonszolta a sas és nádas közé, hol 48 óra után bukkanlak véletlenül reá. A gyilkos a számaron volt nyereg- s egyéb apróságokat magával vitte. A hulla a városi kórházba szállított, ahol boncolás után konstataitott, hogy a fején talált ütés valószínűleg puskatusától származott. A bejelentés után rendőrségünk a helyszínén megjelenvén a vizsgálatot megindította és felmerült erős gyanuok alapján egy egyent le is tartóztatott.

Véres helynek színhelye volt Maródi József korcsmája e hó 23—24-iki éjjel. Juhász György belekötött Kovalek Józsefbe, miért Juhász nekiböszülve hazafutott és éles kaszával feltegyverkezve visszatért a korcsmába, hol dühében Kovaleket nyakszirtre vágta úgy, hogy a szerencsétlen fiatal ember rögtön kiszervevedt. Ezt látva barátai: Deák Antal, Lippács Antal, Stark Jakab, Maródi Szávo, Szlezák Miklós, Piszonyik József és Szkorzovszki Tamás nekimentek Juhásznak, leverték és rugalmatlanul elpáholták annyira, hogy most öntudatlan állapotban, élet-halál közt vergődik a kórházban. A tettesek átadták a kir. ügyészségnek.

Komédia. A hivatalos órák megtartása a város házában e hó 15-től kezdve reggeli 7 délután 1 óráig mondatott ki. Kállay főispán ittélékor ezt megtudván, meghagyta, hogy a hivatalos órák 1-ső júliusig a régi szerint betartandók. Arra a 4 napra, miből 2-től ünnepre esik, kár volt komédiázni.

Nem rabolnak a rendőrségnél, ezt a szóbeli értesülést nyertük a kapitányság újján ama közleményünkre, melyben elmondott, hogy a cigányasszonyok pénzüket követelték vissza a város házában. Tény az, hogy a pénz elvételét a nyomorult páriáktól, tény az, hogy a rendőri közegek vették el, tény az, hogy a skandalum a város házában előtörtént és a jelen volt rendőrök zsebre vágják az átkozódásokat. A pénz elvételre vonatkozólag azonban kapitányságunknál azt adják elő, hogy a cigányok az országuton legettek, s ezért szedték el pénzüket, de az elvett összeg ma már bírság címén a város javára el is könyveltetett. Hát biz ez melegségnek nagyon szegény, mert ha igaz is, hogy legettek azok a földönfutók, a pardurok még sincs joguk zsebeiket kiforgatni, annál kevésbé lehet elszedni pénzüket s úgy zavarni tovább. Hogy

valakitől erőszakkal pénzt lehessen elvenni, azt semmiféle törvény meg nem engedi, nem pedig különösen akkor, ha a vétkesek elítélve nincsenek, vagy az ítélet nem jogerős. Ez a folt a tanulatlan, s hivatását nem ismerő szabadkai rendőrségen marad; a ténykedés a büntetőtörvénykönyvbe ütközik, s így a kir. ügyészség dolga lenne kideríteni a valót, ha ugyan tudomást vehet e nem mindennapi rendőri praxisoról. Ilyenek esnek meg nálunk, a mikor polgármesterünk azon korteseit rakja a kapitányság nyakába, a kiknek jó része „kocsis“-nak sem való.

Kiáltvány szerbjeinkhez. Egy belgrádi nyomdában a napokban egy kiáltványt foglaltak le, mely Ausztria és Magyarország szerbjeit zendülésre hívja fel, és ha ez megtörténik, a külföldi segélyezést és támogatást helyez kilátásba. A vizsgálatot ez ügyben megindították és azt, a ki a kiáltványt a nyomdába adta, letartóztaták.

Peres félmillió örökség. Dunygerszky Sándor szenttamási nagybirtokos 1885. évi november hó 24-én guttaütésben meghalt. Mialatt a ravatalon feküdt, két fia: Jakab és Bogdán a félmillió forintot érő összes ingatlan vagyont az ó-becsei kir. telekkönyvi hatóságnál három adásvevési szerződés alapján a nevükre átírták s ezzel, valamint az ingóságokra nézve kötött szerződéssel, az egész örökséget kimerítették. Az öröktagyó harmadik fia: Lukács, ugy a maga, mint tébolyházban levő testvére, Dániel nevében, az újvidéki törvényszéknél följelentést tett Jakab és Bogdán testvérei ellen, azt állítván, hogy a szerződések hamisak. A törvényszék, valamint később a kir. tábla is megszüntette az eljárást. Innét a kir. kuriahoz kerültek az iratok, mely — Csemeghi Károly elnöksége alatt — a napokban tárgyalta ezt a rég húzódozó bünpört. Érdelemleges határozatot nem hozhatott a kuria, hanem rendelvényleg intézkedett, hogy az újvidéki törvényszék terjeszse föl az eredeti okiratokat, mivel az alsóbb bíróságok ezek nélkül bírálják el az ügyet.

Az orvosnövendékek a hadseregben. Azok az orvosnövendékek, kik az új védelmi törvény értelmében április 1-én hat havi csapatszolgálatra bevonultak, már tudunk az „abrikolás“ kínjain. Most a hadgyimnázter egy rendeletet bocsátott ki még hátralevő szolgálataikat illetőleg. Elrendelte, hogy az egyéves önkéntes orvosnövendékek már csapatszolgálatuk ideje alatt illetékes orvosi főbellebölök bevezessék a katonai egészségügyi szolgálatba. Szükséges, hogy az orvosnövendékek tisztában legyenek az egészségügyi katonai szolgálattal. Később az orvosnövendékeket a beteglőgazdaságoknál segédkeül kell használni, hogy azután később önállóan is használni lehessen őket a látogatások végzésére. A rendeletnek — mint intézkedései mutatják — az a főcélja, hogy az orvosnövendékek gyakorlottabbak legyenek a szoros értelemben vett katonai egészségügyi szolgálatban.

Vak tűzifalárma. E hó 23-án d. e. 9 órakor tetőfűz jelezte a 3. körben, a kivonult tűzoltóság azonban tűz helyett kedélyes disznópörkölést talált. Ideje volna elejét venni az efféle kedélyességeknek, főleg a város belterületén.

Tűzesetek. Kovács Bajusz Ferencz 5-ik körű 507. sz. a lakosnak e hó 26-án d. e. 1/2 12 órakor lakháza kigyuladt. A vész helyén gyorsan megjelent tűzoltóságnak sikerült azonban az erős nyugati szél daczára, mely jobbra-balra csapdosta a lángnyelveket — a tüzet lokalizálni, sőt a tetőzet egy részét megmenteni. A tűzoltóság újabb jelét adta ügyességének. Megérdemik a dicséretet. — E hó 27-én esti 9 órakor pedig Mácskovits Tuzsz téglagyárában egy kazal szalma égett el. A tűz pajkos gyermekek vigyázatlanságából eredt.

Uj Havanna-szivarok. A m. kir. dohányjövédéki központi igazgatóság közhírré teszi, hogy a valódi havanna-szivar különlegességei ujonnan kibocsátott árjegyzékében 1—7. tételszámok alatt felsorolt és a „le Aristocratica“ gyárból származó következő újajtaja szivarok, ugymint: Cabinets flor fina szivar százankint 44 frtal, négy drbonkint kötegelve 1 frt 78 kr. Triangulares flor fina szivar százankint 38 frtal, hat drbonkint kötegelve 2 frt 31 kr. Haute-Volée flor fin szivar százankint 37 frtal, négy drbonkint kötegelve 1 frt 50 kr., Regalia Britanica flor fin szivar százankint 36 frtal, négy drbonkint kötegelve 1 frt 46 kr., Regalia de Principe flor fin szivar százankint 21 frt 50 krral, négy drbonkint kötegelve 88 kr. Conchas de Regalo flor fin szivar százankint 17 frt 50 krral, négy drbonkint kötegelve 72 kr. — f. évi június hó 1-vel az ország valamennyi különlegességi dohányárulásánál áruba fognak bocsátatni.

Talált tárgy. Egy arany óralánc függelékét fiom szürkekövel s gyöngyház díszszel talált Kudlik György a tavankuti járásban. — Igazoltt tulajdonosa a rendőrségnél átveheti.

Budapesti Hirlap. (Szerkesztők és laptulajdonosok: Csukássy József és Rákosi Jenő.) A »Budapesti Hirlap«-nak a hazai műveltségközösség vetette meg alapját. A lap eleitől fogva megértette a magyar közönség szellemét: minden pártérdek mellőzésével küzdött nemzetünk- és fajunkért, ez egyetlen jelszóval: magyarság! Viszont az ország legkiválóbb intelligenciája is azonosította magát a lappal, fölkarolva azt oly módon, mely páratlan a magyar újságírás történetében. A hazai sajtóban maig a legfényesebb eredményt a »Budapesti Hirlap« érte el; legnépszerűbb, legelterjedtebb lapja az országnak. A külső dolgozótársak egész seregén kívül a szerkesztőségnek annyi belső tagja van, amennyivel egy magyar lap sem dolgozik. Minden fontosabb bel- vagy külföldi esemény fölül rendes levelezőn kívül saját külön tudósító értesítőközösségével; a távirati szolgálat immár oly tökéletesen be van rendezve, hogy elmondhatjuk: nem történik a világon semmi jelentékeny dolog anélkül, hogy a »Budapesti Hirlap« arról rögtön ne adjon hí és kimerítő tudósítást. A »Budapesti Hirlap« politikai cikkeit Kaas Ivor báró, Rákosi Jenő, Grünvald Bela, Balogh Pal írják más kiváló hazai publicistákkal híven a lap független, magyar, pártérdekeket nem ismerő szelleméhez. Politikai hírei széleskörű összeköttetések alapján a legmegbízhatóbb forrásokból származnak. Az országgyűlési tudósításokat a gyorsírói jegyzetek alapján szerkesztik. Magyarország politikai és közlelete fölül távirati értesülésekkel látanak el rendes levelezők, minökkel minden városban, sőt nagyobb községekben is bír a lap. A »Budapesti Hirlap« távirati tudósítása, manap már teljesen egy fokon állanak a világsajtó legjobban szervezett hírszolgálatával. Európa összes metropolisaiiban Londontól Konstantinápolyig saját tudósítók vannak, akik egy az ott történő eseményeket, mint az elektromos dróton oda futó híreket rögtön megtáviratozzák. A külföldi rendes tudósítók kivül minden fontosabb esemény fölül a szerkesztőség külön kiküldetésű tagjai adnak gyors és bő értesítést. A »Budapesti Hirlap« e czélokra havonként oly összeget fordít, mint a mennyi ezelőt 10 évvel még egy-egy hirlap egész költségvetése volt; de sikerült is elérnie, hogy ma a legjobban, leggyorsabban értesülő organuma a sajtónak. A »Budapesti Hirlap« Tárcza orvata a lapnak egyik erőssége s mindig gondot fordít rá, hogy megmaradjon előkelő színvonalán. A napirovatokat kitünő zurnalisták szerkesztik s a helyi értesítés ismert legügyesebb tudósítóira van bízva. Kendőrségi és törvényszéki rovatai külön-külön szerkesztői a főváros sötét eseményeit is mindig oly hangon tárgyalják, hogy a »Budapesti Hirlap« helyet foglalhat minden család asztalán. A közgazdasági rovatban a magyar gazda, birtokos, iparos, kereskedő megtalálja mindazt, ami tájékozására szükséges. A regényesarnokban csak kiváló írók legujabb műveit közli. — Az előzetes föltételei: Egész evre 14 frt, feleevre 7 frt, negyedevre 3 frt 50 kr., egy hóra 1 frt 20 kr. Az előzetesek videkörül legelszerezhető postautalvánnyal eszközölhetőkövetkező cím alatt: A »Budapesti Hirlap« kiadóhivatalának, IV. kerület, kalap-utca, 16-dik szám.

Mindenféle. Makón e hó 21-én sűrű köd borította el a várost. — A dombegyházi határban a jégös elverte a vetéseket és nagy kárt okozott a gyümölcsösöknek. — **Bercsenyi Béla** a nemzeti színház kitünő művésze búcsút vett a színpadól állítólag nősülni szándékozik és országos képviselőnek akarja magát megválasztatni. — **Debreczenben** a II. kerületben a kormánypart nagy vereséggel szenvedett dr. Csiky Kálmán ellenében dr. Király Ferencz lett országgyűlési képviselővé párton kívüli programmal megválasztva. Az ellenzők az azt mondják „Nem mi győztünk, de mi vertünk.“ — **Egy maki** gabuás hajó, mely 1200 mm. buzával indult meg Szegedről a Maroson zátonyra jutott és elmerült. A legénység alig menekült meg. — **Baján dr. Lemberger Armin** ügyvéd eljegyezte Berger Zsigmond hajótulajdonos szép leányát Bertat. — **Baján a Szt.-János** kápolnába behatoltak ismeretlen tettesek, és a perzsel feltörték, a benne lévő néhány forintot és egy misemondó ruhát elvittek. — **Latinovics Lajos** borsodi nagybirtokos 10 éves tanuló fia Fabian, furdés közben a Dunába fulladt. — **Zentán** a megalakult gymnásiumi bizottság elnökének Kozics István választott meg. — **Zomborban** Wittner György írrok furdés közben a Ferencz-csatornába fullt. — **A király** a magyar delegációt 23-án délben fogadta, — a **Burgban**, mely alkalommal hangsúlyozta, hogy sem a külhatalmakhoz való viszonyainkban, sem külügyi politikáinak általános irányában nem állott be változás. — **Szegeden** óriás erejű ember mutogatja magát. Egy öt vedres telt hordót, oly könnyen dob fel, akár csak egy labdát, a nyakára helyezett egy mázsás vasrudon két felnőtt ember tornázhat, s fel kézzel könnyen felemel egy felnőtt férfit, a talp alá teszi kezét, s úgy emeli fel mint egy kis gyermeket. Az illető Szászországi, drezdai születésű, 36 éves, és bejárta már a fél világot. — **Esztergomban** egy papnövendék, amiatti elkeseredésében, hogy a vizsgálatokon megbukott, revolverrel szándékozott egyik tanárát agyonlövi, de lefegyverezték és letartóztaták. — **Cernyeczky József** mörletki uradalmi tiszt a csabacsüdi pusztán a bükkönyben két darab koudrkeselyűt lőtt. A kiterjesztett szárny hossza egynél-egynél 272 cm. — **Petrovics** szerb püspök és helyettes patriarka 300,000 frtos alapítványt tett le egy Karlóczán építendő gynázium és papnöveldére. — **A sáska** Szécsényhatárban is mutatkozott, de 7—8000 kapával és seprével ellátott munkás kiirtotta

az egész sáska-hadat. — **Amerikában** papirosból készítenek sörös hordókat, melyek nagyon czél szerűeknek bizonyultak. — **Mihályovics** zágrábi érsek, a temesvári székesegyház főoltárának felépítésére 10,000 frtos alapítványt tett. — **Balaton**, a magyar tenger második gözhajóját „Kelent“ kitünő sikerrel avatták fel. A Balaton első gözhajója „Kisfaludy“ volt, mely 1836-ban épült gróf Széchenyi István ösztönzésére. — **A király** a brucki táborban szemlét tartott a 26. gyalogsági dandár fölött mely alkalommal a következő szavakat intézte a tisztikarhoz, „Ebben az évben különösen és teljesen megvagyok elégedve. — **Fehér fecské.** Komáromban egy tűzmeister tiszta fehér fecskét fogott. Sokan nézik a „csodamadarat.“ — **Cseri pusztán** Waldner Jakab földbirtokos, felmondott Ivanics gépésznek, kit ez annyira feldühösített, hogy egy vasreszelővel hasba szurta Waldnert. A seb nagyon veszélyes. — **Nagyváradon** Grünwald Simon két marháját agyon kellett ütni, mert vesztétség tüneti mutatkoztak rajtuk. — **Néhai Vukovics** Sebőnek, a 48-iki magyar igazságügyminiszternek özvegy aradmegeyi Petrisen elhunyt. — **Gróf Zichy Nándort** a király valóságos ritkos tanácsossá nevezte ki. — **Az új egyforintosok** julius eszelen nem jönnek forgalomba, mert rájöttek, hogy a kék szín nem tartós, az egészet újra forják készíteni jobb anyagu festékekkel. — **Szegeden** Bende rókusi reudőrbiztosnak egy érdekes régikép van a birtokában, amely Budapest látképét tünteti föl az 1802-ik évből. — **Pálmai Ilka**, a hírneves diva üdülés végett Saliács furdón időzik. — **A. X.** igen derék doktor, csak a legritkább esetben fiztetet magának a betegtől. **B. Micsoda?** igaz volna ez? **A. Oh igen,** mert rendszeren az örökösök fizetik. — **Pályázatok.** A zentai kir. járásbíróshoz aljegyzői állásra 2 hét, a szabadkai kir. törvényszékhez irnoki állásra 4 hét alatt.

Vasuti közlekedésünk.

(Uj menetrend. Érvényes 1889. június hó 1-től).

Szabadka—Szeged.

Szabadka indulás 5.11.* 2.35, 5.10, 6.32.* 7.40.*
Palics 5.32.* 2.51, 5.29, 6.49.* 7.59.*
Horozs 6.19, 3.22, 7.21.*
Szeged érkezés 7.00, 3.53, 7.52.*

Szeged—Szabadka.

Szeged 8.01, 12.0, 8.45.*
Horozs 8.35, 12.34, 9.36.*
Palics 9.07, 1.05, 6.00.* 8.10.* 10.17.*
Szabadkára érkezés 9.12, 1.20, 6.17.* 8.30.* 10.36.*
(Szabadkán, Szegeden vendéglő az állomáson).

Szabadka—Baja.

Szabadka indulás 5.45.* 2.45.
Csikéria 6.32, 3.20.
Bács-Almás 7.18, 3.52.
Bikity-Borsód 8.02, 4.26.
Baja érkezés 8.52, 5.02.

Baja—Szabadka.

Baja indulás 10.25, 6.50.*
Bikity-Borsód 11.05, 7.51.*
Bács-Almás 11.45, 8.47.*
Csikéria 12.10, 9.21.*
Szabadka érkezés 12.40, 10.00.*

Szabadka—Eszék—Villány.

Szabadka (vendéglő) indulás 5.31.* 2.10, 6.37.*
Tavankut 6.09, 2.50, 7.01.*
Bajmok 6.40, 3.19, 7.20.*
Nemes-Militics 7.25, 4.12, 7.49.*
Zombor 8.04, 5.00, 8.09.*
Prigl.-Szt.-Iván 8.36, 5.35, 8.29.*
Szonta 8.55, 5.57, 8.42.*
Gombos (vendéglő) 9.11, 6.16,* 8.53.*
Dálja (vendéglő) 3.07.* 11.29, 10.10.*
Bród 4.29.*
Eszék (vendéglő) 1.47, 4.38,* 7.50.*
Villány érkezés 3.47, 6.25,* 9.19.*

Villány—Eszék—Szabadka.

Villány (vendéglő) indulás 7.05, 1.08, 9.20.*
Eszék (vendéglő) 3.46, 11.31,* 5.05.*
Bród érkezés 10.34,* 4.29.*
Dálja (vendéglő) indulás 5.55,* 5.08.
Gombos (vendéglő) 6.24,* 7.08, 9.15.
Szonta 7.21, 9.34, 6.46.
Prigl.-Szt.-Iván 7.34, 9.54, 7.09.*
Zombor 8.00, 10.49, 8.10.*
Nemes-Militics 8.14, 11.13, 8.38.*
Bajmok 8.49, 12.00, 9.37.*
Tavankut 9.04, 12.22, 10.02.*
Szabadka (vendéglő) érkezés 9.27, 12.55, 10.42.*

A vonat csatlakozik Szabadkán Budapest, Belgrád, Baja és Szeged felé.

Budapest—Zimony—Belgrád.

Budapest indulás 2.35,* 8.00, 2.40, 9.40.*
Kis-Körösré érkezés 4.31,* 11.04, 4.52, 1.48.*
Szabadka érkezés 5.44,* 1.02, 6.12,* 4.24.*
Szabadka indulás 5.50,* 1.46, 6.26,* 5.24.*
Csantavér 2.11, 6.16.
Topolya 2.34, 6.59, 6.48.
Hegyes Feketehegy 2.56, 7.16,* 7.20.
Verbász Kula 3.16, 7.30,* 7.46.
Ó Kár 3.34, 7.44,* 8.15.
Kiszács 3.51, 8.38.
Újvidék (vendéglő) 7.40, 4.19, 8.21,* 9.17.
India (vendéglő) érkezés 5.21, 9.05, 10.38.
Zimony érkezés 8.59, 6.20,* 9.45,* 11.55.
Belgrád érkezés 9.09, 6.45,* 10.05,* 12.30.

Kis-Kőrös—Kaloosa.

Kis-Kőrösöl indul 11.27, 5.10.
Kaloosára érkezik 1.07, 6.38.*
Kaloosáról vissza ind. 8.55, 2.18.
Kiskőröse érkezik 10.26, 4.02.

A Bndapestről Belgrád felé közlekedő vonatoknál a vegyesvonat Szabadkától, mint személyvonat közlekedik.

Belgrád—Zimony—Budapest.

Belgrád indulás 3.02,* 5.30,* 8.25, 3.25.
Zimony (vendég) 3.12,* 6.11, 9.00, 4.01.
India (vendég) 6.52, 10.01, 5.31.
Ujvidék (vendég) 4.32,* 7.43, 11.16, 7.19.*
Kiszács 11.38, 7.58.
Verbász Kula 8.28, 12.18, 8.51.*
Hegyes Feketehegy 8.40, 12.36, 9.14.*
Tepolya 8.57, 1.02, 9.47*
Csantavér 1.21, 10.13.*
Szabadka érkezés 6.30, 9.32, 1.45, 10.50.*
Szabadka indulás 6.38, 9.46, 2.25, 11.28.*
Kiskőrös (vendég) érkezik 7.49, 10.59, 4.72, 1.58.*
Budapest érkezés 10.05, 1.25, 7.30,* 6.40.

Megjegyzés: Az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli idő csillaggal van jelölve.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
SZALAY LÁSZLÓ A.

7663. sz./889. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Kopunovics Legetin Lázár végrehajthatónak *Ifkovic Ivándékics István*, illetőleg ennek tkvi jogutóda *Németh Mátyás* végrehajtást szenvedő elleni 299 frt 81 kr. tőkekövetelés és jkai iránti végrehajtási ügyében a szabadkai kir. törvényszék (a szabadkai kir. járásbiróság) területén lévő, Szabadkán fekvő a szabadkai 1345. sz. tjkvben A I. 1558. hrsz. a. foglalt s *Németh Mátyás* és *Ifkovic Ivándékics Jela* tulajdonául felvett, azonban az 1881: 60. t. cz. 156. §. c) pontja szerint egészben elárverezendő házbirtokra és tartozékaira az utóajánlati újabb árverést 560 frt-ban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1889. évi *julius hó 30-ik napján délelőtti 9 órakor* a kebelbeli tkvi hivatalban megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 56 frtot készpénzben, vagy az 1881: 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szabadkán, 1889. évi június hó 5. napján.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Kiss József
kir. törvényszéki bíró.

5763/tkvi 1889.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. törvényszék területéhez tartozó a bajsai 671. sz. tjkvben A. I. 656. hrsz. a. foglalt s az 1881: évi 60 t. cz. 156. §. d) pontja értelmében egészben árverés alá bocsájtandó ház, udvar és kertből álló ingatlanra nézve a végrehajtási árverés elrendeltetvén, ezen ingatlan özv. *Hidegh Árpádné szabadkai lakos végrehajthatónak Szabó Antal és Veróna* topolyai és illetve

ó-moraviczai lakosok végrehajtást szenvedők elleni 350 frt tőke s jkai iránti végrehajtási ügyében 400 frt megállapított kikiáltási árban 1889. évi *julius hó 12-én d. e. 10 órakor* Bajsza község házánál a fentebb kitett kikiáltási ár 10%-ának bánatpénz fejében leendő lefizetése után nyilvános árverésen a kikiáltási árverésen alul is eladatni fog, oly feltétel mellett, hogy az árverés által az ugyanezen szikvben 68. sorsz. alatt bekebelezett szolgálmi jog nem érintetik.

Kelt Szabadkán, 1889. évi április hó 23-án; — kir. törvényszék tkvi hatóság.

Graff Károly
kir. törvényszéki bíró.

1—1

Árverési hirdetmény.

Alulírott zárgondnok által közhírré tétetik, hogy a szabadkai kir. törvényszéknek az 1888. évi 17169. sz. a. zárlati végzése folytán **Mukits Kuluncsics Krisztina és társai** részére, **Kuluncsics Jakab** ellen zár alá vett s a szabadkai 6711, 10191, 11907, 13310, 6725. és 13634. számú tjkvben felvett Verusits és Ludason lévő s pedig Ludason 160 hold terménynek fele, ugy Verusitson lévő 36 hold 1110/1600 □ ölből, 15 hold 1020 □ ölnök terménye nyilvános árverésen a helyszínén s pedig Verusitson **f. évi július hó 3-dik napján délelőtt 8 órakor. Ludason ugyanezen napon délután 3 órakor** eladatni fognak; hová a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett termények ezen árverésen a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Szabadkán, 1889. június hó 28.

Vuics Tivadar
zárgondnok.

219/889.

1—1

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. bíróságnak f. évi 6355. sz. végzésével a **szabadkai ker. és iparbank** javára **Milosevics Miklós és társa** ellen fogantatosított zárlat alkalmával bírói zár alá vett a szabadkai 6646., 14399., 4928. sz. tjkvben felvett ingatlanokon lévő terményekre 545 frt becsértékben az árverés elrendeltetvén s annak részletekbeni elárverezésére határidőül és pedig a szabadkai 14399. és 6646. sz. tjkvben felvett terményre nézve a helyszínén ludason f. évi július hó 4-ik napjának d. u. 4 órakor ugy a szabadkai 4928. sz. tjkvbe felvett szőlő terményre nézve a helyszínén (majsai szőlők) **julius hó 5-ik napjának d. u. 4 órára** tüzetik ki, hová a venni szándékozók ezennel meghívattanak azzal, hogy az árverés alá bocsájtandó termény a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fog.

Szabadkán, 1889. június hó 27.

Csernyus Zsigmond
kir. bir. végrehajtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött közhírré teszi hogy a szabadkai kir. bíróságnak f. é. 6354. sz. végzésével a **szabadkai ker. és iparbank** részére **Nagy kisteleki Ferencz** ellen fogantatosított zárlat alkalmával bírói zár alá vett 91 hold 254/1600 □-ól őszi és tavaszi termény 1790 fa becsértékben, melyre nézve az árverés elrendeltetvén, annak részletekbeni elárverezésére határidőül kebeliai püsztán a helyszínére **f. évi július hó 6-ik napjának d. e. 9 órája** tüzetik ki, hová a venni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy az árverés alá bocsájtandó termény a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fog.

Szabadkán, 1889. június hó 26.

Csernyus Zsigmond.

bir. végrehajtó.

1—1

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bir. végrehajtó által közhírré tétetik, hogy a szabadkai kir. bíróságnak f. é. 6626. sz. végzése folytán Mednyánszki Szávó felperesnek kiskoru **Vermes Károly** ellen a szabadkai 18956. sz. tjkvben felvett 35 hold ingatlanon található őszi és tavaszi termények nyilvános árverésen f. évi **julius hó 4-ik napjának d. e. 8 órakor** a helyszínén sebesicsi püsztán eladatni fog, hová a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett termények ezen árverésen a legtöbbet ígérőnek a becsáron alól is eladatni fognak.

Szabadkán, 1889. június 28.

Csernyus Zsigmond,

bir. végrehajtó.

1—1

Legjobb asztali- és üdítőital.

Hazánk legkedveltebb

savanyuvize

A MOHAI ÁGNES FORRÁS,

mely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és legfelsőbb körökben is.

Ő felsége József főherg. és ő felsége Milán szerb király

— asztalán rendes italul szolgál. —

Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb Fiumében is ép ugy mint hazánkban általánosan a kolera megbetegedés ellen **praeservatív** gyógyszernek bizonyult. — Mindazon tisztelt fogyasztóknak, kik ezen ásványvizet akár borral, gyógy-célokra, vagy tisztán mint asztalvizet előszeretettel használják, kérjük azt rövidítve

ÁGNES.

forrás néven kiszolgáltatni. — A nagyérdemű közönségnek ásványvizünket szives jóindulatába ajánlva, maradtunk teljes tisztelettel **az ÁGNES-forrás kutkezelősége Mohán.**

Friss töltésben az ország minden gyógyszerárában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

Országos főraktár

ÉDESKUTY L.

m. kir. és szerb kir. udvari ásványviz-szállítónál
BUDAPESTEN, Erzsébet-tér 7. sz.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

Szabadkán kapható: Farkas József, Frank Sándor, Illgen Ágoston, Stojkovits Döme és Sugár Manó uraknál.